

ВАРНЕНСКИ КОРЕНЯКЪ

Орган на Културно-Просвѣтното Икономическо Дружество „Варненски Кореняк“

Год. абонаментъ 30 лв.
Излиза двуседмично

Редакция и администрация въ клуба
— Варна, „6-й Септемврий“ № 29

Обявления се приематъ
по споразумение

Варненци обичайте града си и работете за неговото преуспѣване!

Д. К. Вочевъ

Проф. П. Калянджиевъ

Какво е нужно

Предъ насъ е неизвестността. Тя вешае добро или зло. Свѣтътъ се преустройва съ неимовѣрна бързина. Народитѣ бързатъ да се нагодятъ къмъ новото време, за да понесатъ по-леко предопредѣлението на своята съдба. Договоритѣ за миръ, сключени въ мрачни времена при лошо направени смѣтки, въ: Версайль, Сенъ-Жерменъ, Ньой Трианонъ и Севъръ, рухвватъ съ страшна сила и завличатъ цѣли държави. Изгубиха своята краска върху свѣтовната политическа карта, или не съществуватъ вече въ предшния си видъ: Абисиния, богатитѣ Саарска и Руска области, стара Австрия, вжоржена Чехословакия, войствена Албания, героична Полша, Литва, Естония, Летония, Финландия и пр. Низа не еспрѣлъ, Волята за преустройство е непоколебима сила и страшна. Ржавицата е вече хвърлена — Рубинконъ преминалъ. Войната започната. Европа се тресе. Нашата онеправдана страна въ този върховенъ моментъ, гледа съ вѣра и надежда въ бъдащото, което зависи и отъ самитѣ насъ. Решителниятъ часъ приближава, събитията могатъ да го сервиратъ всѣки моментъ. Трѣбва да сме готови!

Нашата политика е ясна — тя изразява народностнитѣ ни идеали и отъ освобождението насочва непоколебимо въ опредѣленъ пътъ живота на нацията. Това е история, това е настояще, това е мисълта, чувствата и волята на редица поколения. То е внедрено въ живота на народа. Птищата, по които тази политика ще бжде реализирана олицетворяватъ нашата дипломация. Последната въ този моментъ има тежка задача: налага се да бжде повече отъ всѣкога внимателна и да търси най-безопаснитѣ сръдства за постигане на политическитѣ цѣли на държавата, безъ рискове и възможности да бждатъ проиграни скъпи интереси и свидни идеали. Въ тази своя много деликатна и високо патриотична дейностъ тя се нуждае отъ единодушието и сплотеността на цѣлия народъ. Затова, къмъ всички ония, които въ тѣзи времена сж се нагърбили да я ръководятъ трѣбва да бжде

засвидетелствувано искрено уважение и безусловна подкрепа.

Всички държави иматъ своя политика и своя дипломация. Докато първата, макаръ и да не оперира съ константни величини, все пакъ се ръководи, кога отъ по-ясно, кога отъ по-смѣтно очертани цели, до голѣма степенъ известни на заинтересованитѣ, втората — служаща на своята универсална задача, допуска, дори налага прикритостъ и недостъпностъ. Не се касае до нашата българска дипломация, а до дипломацията въобщо. И на фона на международната политика, където интереситѣ се кръжосватъ, народитѣ се срѣщатъ, държавитѣ се борятъ на животъ и смъртъ, птищата на дипломацията сж тайни, тя изненадва, даже не се предугажда и при вѣрно налучкване пулсътъ на известна политическа канцелария. И тукъ е цѣлата опасностъ.

Евентуалноститѣ и за насъ сж много, и за тѣхъ трѣбва да бждемъ готови. Това не е трудно. Живи сж ония национални добродетели, които пазяха нашиятъ народъ презъ вѣковетѣ и които родиха плеада великани на българското възрождание и дадоха идеитѣ за великото преустройство на свѣта още преди нѣколко вѣка. Да ги закърмимъ съ всички сили! За това не е ниска много. Нужно е само да събудимъ духътъ и идеализмътъ на възрожденци, съ които тѣ победоносно изнесоха неравната борба преди повече отъ половинъ вѣкъ. Нужно е въ този съблименъ моментъ да имаме ясенъ български погледъ, да бждемъ единни и сплотени, да горимъ въ священния пламъкъ на отечестволубието предъ храма на България и смирено, но смѣло да я подкрепимъ съ готовностъ за най-великата жертва. Само така можемъ съ по-голѣма увѣреностъ да очакваме да видимъ презъ 1940 година щастливиятъ образъ на желаната отъ всички ни задоволена, обновена, могъща и благоденствующа България.

Отъ кога помня Варна

Съ голѣма готовностъ приехъ поканата на Варненското дружество „Кореняк“ да напиша нѣщо за вѣстника имъ, толкова повече, че и азъ мога да се считамъ за единъ отъ кореннитѣ жители на гр. Варна, който познавамъ още като ученикъ въ тукаташната гимназия (1880-1985), а сжщо и като културенъ работникъ отъ 1904 год. до днесъ. За сега ще се помъча да скицирамъ картината на гр. Варна, която той представляваше тозъ часъ следъ освобождението.

Помня нашиятъ градъ още отъ 1880 година, когато той имаше напълно интернационаленъ характеръ, обаче съ чисто ориенталско съдържание съ рѣзко разграниченитѣ въ етническо отношение махли, съ тѣхнитѣ строги обичаи и нрави и съ затворения си животъ, за които махали духовната връзка бѣше единствената тогава „волюпак“ или „еспранто“ — турския езикъ.

Припомнямъ си тогавашния аристократически кварталъ Балкъ пазаръ, начело съ гръцкия и еврейския елементи и съ моднитѣ магазини, главатаря, на които бѣше мадамъ Фани съ нейнитѣ виенски и будапещенски дамски моди; тогава тя бѣше диктаторка за новоизлупената българска чиновничка, дошла отъ дълбоката провинция въ своята несклопосна еснафска носия.

Тукъ ставаше външа обнова и на новоизкования чиновникъ, израстналъ въ селската и въ грубата еснафска носия, съ скованитѣ движения отъ еднообразната физическа работа на турската робия. А по-нагоре къмъ върха на Балкъ пазаръ, обръната къмъ морето се издигаше голѣмото за тогавашното време обществено здание, въ което се помещаваше гръцкото читалище което скоро следъ това прекрати своето съществуване. Тамъ се помѣщаваше и пансиона при мъжката гимназия открита отъ Георги Живковъ, който тогава живѣеше като свободенъ гражданинъ въ Варна, а по-сетне бѣше избранъ за училищенъ инспекторъ въ окръга; тогава училищенитѣ инспектори бѣха избираеми.

Балкъ пазаръ бѣше арената и за израилското население, чиито ръководни фактори се разхождаха важно по неговото

продължение, облечени въ изискано европейско облѣкло и вжоржени въ лѣвата си ръка съ полуметрови броеници, а въ дѣсната съ луксозенъ бастунъ. Наредъ съ тоя интеллигентенъ елитъ, като контрастна гарнитура, личеше подвижното нервно и вече суеяще се въ дѣлови разговори и въ работа еврейско мнозинство, гримирано въ типичнитѣ ориенталски бради завиги въ още по характернитѣ халати и джубета.

Оригинално зрелище представляваше и тогавашната „мусалла“, която бѣше центъръ за обществения животъ на турското население, като предверие на турската махала. Остатъцитѣ отъ последната и до сега съществуватъ по стръмнитѣ спускове на лѣво отъ театъра. Живописна бѣ картината отъ насѣдалитѣ предъ кръглитѣ масички турци подъ знаменития и сега покоенъ кавакъ предъ кметството. Азъ не зная дали трѣбваше да се лишава града отъ тоя исторически старецъ. Ще забележа само, че въ двора на известната английска банка въ Лондонъ (Bank of London) отъ редица поколения стърчи единъ старъ полуизсѣхналъ джбъ, пазейки се като емблема на историческото минало.

Предъ всѣки кефуващъ любителъ на кафето стоеше голѣма финджана съ димящата благоуханна течностъ, която се смучеше на малки порции съ гръмогласно и апетитно сърбание. А, като неизбежно допълнение на масичкитѣ стърчаха разноцвѣтно украсенитѣ нергилета съ разиграваната въ тѣхъ вода отъ вдишания тютюневъ димъ. Второ сборище на мусалата бѣше турско кафене, наречено сега „Балканъ“. Тамъ се събираше на почивка турския и изобоз инородния елитъ. Трети центъръ бѣ „Петъръ-яневото кафене, сегашното „Опера“, което се посещаваше отъ българския елементъ на чело съ тогавашното чиновничества. Тамъ и единствено тамъ вне можехте тогава да чуете български езикъ, представляванъ отъ разни наречия съответно произхода на дошлиитѣ отъ вжтрешността българци, търговци или чиновници. Найсетне да спомена и за украсението на тогавашната мусала, представлявано отъ голѣмата бакалия — магазинъ

на „Мустафата“, който снабдяваше града съ най-добритѣ смирненски плодове, портокали, лимони, нарове, смокини, стафиди и др. и съ вкуснитѣ и ароматични цариградски локуми и халви. За да допълня картината на богатата и шарена изложба отъ тѣзи дразнящи слонкитѣ южни произведения, самъ Мустафата често се истапанчаше предъ магазина, облѣченъ въ синесукнени тѣ потури и салтамарка и опансанъ съ широкия си шаренъ поясъ.

Трети общественъ центъръ на старата Варна бѣше „Ченгене пазаръ“ преименуванъ отъ покойния г-нъ Церовъ въ площадъ Екзархъ Иосифъ. Тукъ се съсрѣдоточаваше живота на варненската „демократия“, въ лицето на гагаузука и на работящето въ пристанището мнозинство. Животътъ тукъ се почваше вечерно време, следъ изнурителната физическа работа на хамалитѣ, коларитѣ, лозаритѣ и др. Настроението на тѣзи маси се повишаваше, когато натѣпканитѣ въ тамошнитѣ кръчми, тѣ поглъщаха изобилнитѣ си порции вино. А тогавашното варненско вино приготвено отъ старото грозде „димятъ“, съ типичния си вкусъ и ароматъ можеше да прелѣсти и иай-строгия сегашенъ въздършател.

Следъ като тия прилежни посетители на „карабатака“ и на неговитѣ достойни колеги — кръчмари, достигнаха до нуждания градусъ и кръчмитѣ споредъ думитѣ на Ботева, имъ ставаха „тѣсни“, тѣ почваха своитѣ улични шествия и демонстрации и съ пѣсни и викове, допълвани отъ звуковетѣ на традиционната „латерна“. Често можехте да видите къмъ 10-11 часа презъ ноцта редица фаетони, заети отъ тѣзи весели компании, съ предшествувашата ги латерна, сжщо курдисана на фаетонъ и окичена съ фесоветѣ на нѣкои отъ тѣзи безгрижни нахранени и напълно задоволени веселчащи. Защото тогавашното пристанище врѣше и кипѣше отъ работа за всички, като почнете съ хамалина, натоваренъ съ своя анадолски семеръ и свършете съ търговеца — ангросистъ износителъ и вносителъ, на чело съ тогавашния виденъ българинъ, дѣдо Велико Христовъ. Когато посещаваше скромнитѣ и сгущени кантори на тогавашнитѣ ангросисти, виждахте ги седнали предъ тѣхнитѣ масички, натрупани съ мостри отъ жито или отъ разни вносни стоки. Най-типичното зрелище,

(Следва на 3 стр.)

Понко Ханджиев

Какви трябва да бъдат началниците

Покрай добродетелитъ, които наследихме от нашите освободители, ние наследихме и не малко слабости, които и до днес, често спжават правилния ни обществен живот.

Прословутото патентовано руско: „началство лутше знаеть“ ето вече 60 години продължава да се шири въ много служебни разклонения и въмсто да се изроди и изчезне то въ много случаи остава си почти на същото мѣсто и въ сжщата си първобитност.

Покойният голѣмъ български държавникъ Андрей Ляпчевъ въ една своя статия по въпросътъ за началническия институтъ — изразенъ въ лицето отъ най-малкия до най-голѣмия началникъ, бѣ писалъ че докато този институтъ не се заеме отъ лица притежаващи нужнитѣ инициатива и отговорност, много отъ полезнитѣ обществени въпроси ще бждатъ негде полуразрешени, негде криво разрешени или пъкъ негде безпричинно изоставени.

Живота ежедневно потвърждава тази сурова, но справедлива истина казана отдавна отъ покойния Ляпчевъ.

И действително въ насъ въ много случаи най-малкиятъ началникъ остава разрешението на даденъ въпросъ на най-близкото по иерархия началство, а то на следващия предъ него и се нанизватъ по този начинъ редицитѣ отъ началства несмѣюща да взематъ инициатива или отговорност и най-после очевидно е че се идва, както казахме по-горе до типичното и казионно: „началство лутше знаеть“. А какво знае началството? — това е вече негова работа!

Ако се проследи въ нѣкое обществено учреждение, гдето се практикува подобно прехвърляне на инициатива и отговорности, неминуемо ще се натъкнемъ на печалната действителност, че малцина сж хората, които поставятъ обществения интересъ предъ

тѣсногърдия личенъ интересъ.

Една смѣсница отъ страхъ, хитруване, съобразителност, скжпене на спокойствие амалгамаризирано още съ нѣкой егоистични съображения, ето мотивитѣ, отъ които се ржководятъ нѣкои началници за да оправдаятъ бюрократическото си служене. Но не само това, днесъ жигота предлага най-разнообразни начини за удовлетвения — непознати въ миналото — и въроятна за това тия начини твърде лесно се възприематъ особено отъ нѣкои интелигентни чиновнически срѣди като се отдаватъ на безгрижие отколкото да работятъ въ името на извѣстни идеологии крайната целъ на които е да се задоволятъ общественитѣ интереси

Съ рискъ да предизвикаме известно намусване въ нѣкой началнически среди, длъжни сме да напомнимъ, че колкото по-далечъ се връщаме къмъ нашето минало, констатираме се по-многобройни случаи, когато известни началници съ забелижителна решителност сж вземали инициатива и поемали отговорности за реализирането на дадени въпроси въпрѣки пречкитѣ и заплахитѣ които имъ сж биле създавани отъ тукъ или отъ тамъ. Нека не се забравя обстоятелството, че такитово началници сж работили при положение, че не е имало нито поменъ отъ чиновнически стабилитетъ, какъвто има днесъ, макаръ негде да е и доста относителенъ.

Страхътъ за премѣстване или уволнение, който въ много случаи е въображаемъ призракъ въ сжщностъ е зле избранъ оправдателенъ мотивъ, особено отъ всѣки младъ, цензованъ и интелигентенъ служител. Подобни люди трябва да свикнатъ да водятъ достойна борба въ името на общественитѣ интереси, защото само така ще бждатъ насочен много отъ работитѣ къмъ своевременното и правилното имъ разрешение. Безспорно въ ни-

какъвъ случай не трябва да се разбира борба продиктувана отъ капризи, суетности и личенъ егоизъмъ.

Болното време което преживява почти цѣлиятъ свѣтъ и наредъ съ него и нашиятъ малкъ изстрадалъ народъ, би се преживѣло по-леко, ако всички началствуващи лица изпълнятъ съ пълно съзнание дългътъ си. И преди всичко това изпълнение на дългъ трябва да се състои въ вземане на инициатива и поемане на отговорности.

Ненормално преживѣнитѣ дни сж нѣщо подобно на днитѣ въ време на война. Както нашата така и много други истории, сж отбелязали съ хиляди случаи, когато една малка или голѣма войскова частъ е била спасявана когато такава частъ е изнасяла решителни сражения или най-после когато тя е нанисала катастрофални поражения надъ противника, не защото е била ржководена отъ голѣми стратези началници, а защото при липса на такива по една или друга причина, ржководство въ върховния моментъ е било заемано отъ най-малкия началникъ или дори отъ обикновенъ редникъ. Защо? Защото този малкъ началникъ или редникъ е билъ човѣкъ въдохновенъ отъ вишъ отечественъ дългъ и защото най-важното той е билъ човѣкъ съ инициативаи високо съзнание за поеманата отговорност.

Нека всички, които по длъжностъ иматъ качеството на началници, безразлично малки или голѣми, да не забравятъ, че добрия български народъ никога не е ималъ тѣй-голѣма нужда отъ хора съ инициатива и хора готови да поематъ отговорности, както въ тия дни на всенародно изпитание.

Нека тѣ покажатъ, че стоятъ достойно като войници на своя постъ.

Учреждения: държавни, общински църковни и стопански предприятия предпочитайте — за чиновници при равния цензъ мѣстнитѣ граждани.

КОГА И КАКЪ Е СЪЗДАДЕНА ЛИНИЯТА „МАНЕРХАЙМЪ“

Съветското нападение срещу Финландия се развива въ две главни посоки. Най-на северъ съветскитѣ войски сж завзели Полуострова на рибаритѣ и ще се опитатъ да превзематъ пристанището Петсамо, единствения финландски изходъ на Северния ледовити океанъ, тѣй като морето въ тая областъ не замръзва никога, противно на водитѣ въ Балтийско море, достъпътъ въ което, впрочемъ, е затворенъ отъ едно минно поле въ датскитѣ протоци.

Въ южната частъ на страната, областта която съставлява провлакъ между Финския заливъ на западъ и езерото Ладога на изтокъ, съветскитѣ войски, подкрепени отъ огъня на тежката артилерия въ крепостта Кронщадъ, сж настъпили напредъ и за сега маневриратъ съ целъ да сломятъ финландскитѣ отбранителни части, които преграждатъ провлака, за да си отворятъ пътъ право къмъ голѣмия индустриаленъ градъ Виипури (Виборгъ) и следъ това къмъ централна Финландия.

Сжщевременно съветскитѣ войски атакуватъ морския фронтъ и подготвятъ десантъ на малкия островъ Сеискари, който е едно съвсемъ малко островче, и който е разположенъ на около 70 кл. отъ Кронщадъ, съставлява ключа на Ленинградъ. Съветскитѣ въздухоплатателни сили сж предприели нападения и се опитватъ да разстроятъ финландския тилъ, като бомбардиратъ аеропристанцията, заводитѣ дтри и болницитѣ. Следвайки стратегията, която е най-благоприятна за нея,

финландската войска остава въ отбранително положение

Нейната съпротива се улеснява значително отъ пресѣчността на терена и отъ линията на постояннитѣ укрепления, наречени „линия Манерхаймъ“, криво прегражда Карелийския провлакъ. Тая укрепена линия е построена

на едно разстояние отъ съветската граница, което се движи между 10 и 40 клм., съобразно съ стратегическитѣ удобства на мѣстото. Карелийскитѣ провлакъ между водитѣ на Балтийско море и езерото Ладога е въ най-широката си частъ 100 клм. широко. Обаче финландскитѣ укрепления иматъ да бранятъ само около 40 клм. откритъ теренъ. Другитѣ 60 клм. сж естествено запазени отъ Вуокъ Суваго, широко каналъ на езерото Сайма, най-голѣмото отъ безбройнитѣ езера въ срѣдна Финландия, каналъ, който е полу-езеро, полу рѣка и е широко нѣколко стотинъ метра и се съобщава съ езерото Ладога. Това езеро е естествено укрепление, почти непревзимаемо и между него и брѣга на финландския заливъ е построена

линията „Манерхаймъ“

Касая се за една система крепости, блокхаузи и укрепления, които се простиратъ въ дълбочина на нѣколко километра. Тая система прилича повече на линията Зигфридъ, отколкото на линията Манерхаймъ. Тя съдържа голѣмъ брой малки укрепления и по-малко голѣми подземни прикрития. Проектирана отъ преди много години, постройката на линията „Манерхаймъ“ бѣ много засилена преди две години, по време на силното затѣгане на международното положение. Презъ време на оттегнатостта която се засили преди два и половина месеца, главната отбранителна линия бѣ значително засилена, и предъ самата линия финландскитѣ генераленъ щабъ създаде първата отбранителна линия, която по отношение на линията „Манерхаймъ“ играе почти сжщата роля, както предната френска линия, намираща се предъ линията Мажино по фронта на рѣка Сааръ и въ Лотарингия. Именно срещу тая предна линия настъпватъ частитѣ на (Следва на 3 стр.)

Д. Кулековъ

КУЦИЯТЪ

Въ хана запустѣлъ, въ една полуразрушена стая, потънала въ влага и паяжини, съ прозорци запушени отъ дрипи, върху мръсния подъ безъ всѣкаква постеля, направо на една мирислива слама, лежеше пиянъ куция продавачъ на гипсови зайчета. Неговото лице изпито отъ лишения и алкохолъ, обрасло въ косми, изразяваше вида на човѣкъ загубилъ всичко и слѣзълъ до тинята на живота. Два едри плѣха спокойно обикаляха край него, помиришаха го и може би познатъ, почваха да се гонятъ и цвърчатъ.

Отъ време навреме, той дълбоко хъркаше, после страшно изкривяваше своето лице, скърцаше съ жби и продължително се чешеше до кръвъ съ своитѣ голѣми черни нокти.

Проникна луната, освѣти го, разгледа го, съжали го. . .

Сиренитѣ на пожарната команда пицеха по утихналитѣ срѣднощни улици. Колитѣ се спрѣха предъ хана, а последния бѣ обвитъ въ димъ и огнени езици изкачаха отъ по-

крива, виеха се, скриваха се за мигъ, за да изскочатъ по голѣми, по-страшни. . .

Натрупаха се разбудили се кварталци, сочеха, викаха, разправяха, мжчеха се да догадятъ причинитѣ на пожара, скрояваха невѣроятни истории и най-после, както става у насъ, единодушно останаха на твърдото мнение, че стопанина самъ си го е запалилъ, защото е осигурено.

Пожара бѣ въ своята стихия, въпрѣки безстрашнитѣ усилия на пожарникаритѣ, когато отъ веднѣжъ се разнесе между тълпата едно общо възклицание. Двама пожарникари носѣха на ржце единъ човѣкъ,

Той бѣше куция, още пиянъ и възмутимо спокоенъ.

Арестуваха го. Зарѣмжа общественото мнение. . . Идиотъ, пияница. . . аслж, като не ги прибиратъ такива. . . той го е запалилъ. . .

Въпрѣки всичкитѣ опити да даде що годе показания по този пожаръ, властитѣ не по-

лучиха ни дума. Куциятъ бѣше онемѣлъ.

Неговото спокойствие и неговото държание на безразличие възмути всичкни. И понеже не притежаваше никакви документи и отказа да каже отъ кжде е има ли въобще познати, близки, той бѣ заведенъ въ затвора до разглеждане на дѣлото, като обвиняемъ.

Поставенъ въ другъ режимъ тамъ задъ високитѣ стени на затвора, куциятъ се промѣни. Лишенъ принудително отъ действието на алкохола, неговото лице започна да приема вида на човѣкъ. Чудеха се неговитѣ колеги по сждба на неговото вѣчно мълчание, на неговото страшно спокойствие. Никой не може, въпрѣки всичко, да разбере нѣщо отъ него, да чуе три приказки наведнажъ освенъ да. . . не. . . и нищо друго. Но неизвестно защо, всички имаха единъ внушенъ респектъ отъ него, дори единъ страхъ. Крѣттиха го „желѣзно сърдце“.

Веднажъ всички се изненадаха отъ него.

Доиде единъ новъ квартирантъ. Разгледаха го, разпитаха го, както му е установения редъ, веднага му опредѣлиха разнитѣ членове отъ наказателния законъ, казаха му, че е „вжтре“ и ще трябва да мангизи и дълго лежеше, кръстиха го „хлпето“ и го приеха за редовенъ въ общата килия.

То бѣ едно младо момче, съ кротки милващи очи, тихо, мълчаливо и всѣкога нажалено. Бѣха сѣседни по легло съ куция.

Една вечеръ изведоха единъ и му належили хубаво гърбина задето цапналъ по главата готвача, понеже последния не му далъ да бръкне съ ржце въ казана — тамъ го пратели да помага отъ време на време. Още съ влизането си той отиде при „лапето“, което бѣше се подуло отъ жбъ и сѣ страшна сила го удари по болната страна. То изрева и припадна отъ болки. Намѣсиха се другитѣ, разпусиха се, нарекоха го какво ли не, и всѣки си седна на мѣстото, както това става при такива случаи и туй то. Но въ този моментъ бавно се изправи куциятъ, отиде при побойника и безъ всѣкаква дума му нанесе ударъ

следъ ударъ, но толкова лошиче она се олюля и се строполи на земята.

Нито мръдна нѣщо отъ лицето на куция, нито каза нѣщо, отиде до леглото си и легна по грѣбъ. Въ цѣлата стая се зацари пълни тишина, а късно презъ ноцта, когато всички спѣха, той поглади съ ржка главата на „лапето“ и едва доловимо му каза: „Боли ли те, братко?, загледа го и една сълза забравена отъ нѣкога се търкули по лицето му.

Оставаха още два дни до гледането на дѣлото. Куциятъ отказа всѣкаква защита и какъвто и да е, което би било въ негова полза.

Предния денъ преди дѣлото доиде и направи едно посещение единъ виденъ адвокатъ, който въ сѣщия денъ когато ще се гледи дѣлото на куция, той билъ защита на единъ убиецъ. Адвокатътъ приближи до куция, спрѣ погледъ на него, замислисе това лице го порази, този образъ го смути. Видимо разтровоженъ, той откъсна погледъ отъ него и съ бързи крачки напустна килията.

Въ единъ отъ мѣстнитѣ вестници бѣ помѣстено за разглеждане на дѣлото по пожара извършенъ отъ куция продавачъ на гипсови зайчета, като Меж-

Д-ръ Р. Рачовъ

КАКЪ ТРЪБВА ДА СЕ ХРАНИМЪ

Ето една тема, която на пръв поглед не е интересна. Всъщност би казал, че знае какъ да се храни. Обаче, наблюденията на лекарите сж съвсемъ обратни. Болшинство от хората не знаят какъ да се хранят, а това води винаги къмъ редъ забоявания.

Храната за човѣка е една голѣма необходимост. Храната е изворъ на животъ, изворъ на енергия. Както слънцето създава живота на земята, така сжщо храната е, която го поддържа и продължава.

Изкуство, голѣмо изкуство и знание е да знаешъ да се хранишъ както трѣбва. Две сж основни условията, които трѣбва да знаемъ. Първото условие подбора на храната и второ да знаемъ какъ да я приемаме.

Храната трѣбва да бжде разнообразна. Напоследъкъ на всѣки вече му е известно, понеже е слушалъ или най-малкото е челъ нѣщо върху така нареченитѣ витамини. Това сж известни вещества, които се съдържатъ въ хранитѣ. Липсата имъ въ храната довежда до обедняване на организма отъ такива, което не може да не окаже известно сътрисение, известно нарушение отъ нормата. Липсата на витамин С въ храната довежда до изразходване на сжщия въ организма, което се отразява въ нарушение на стенитѣ на кръвоноснитѣ съдове. Явяватъ се разранявания по венцитѣ въ устата, които почватъ да кръвотечатъ. Организма получава наклонност къмъ кръвотечения. Липсата на витамин А довежда до заболявания на очитѣ. Кърмачетата, когато сж захранени съ изкуствено, а не майчино мляко, страдатъ отъ липсата на витамин Д, което пъкъ е причина за явяването на болестта рахитъ (английска болестъ). Тази болестъ се характеризира съ обедняване на коститѣ отъ веществото калций. Коститѣ оставатъ меки, получаватъ се огъвания и из-

кривавания на краката. Особено болестта рахитъ е доста опасна за малкитѣ момиченца, понеже могатъ да се получатъ разни изкривявания на тазовитѣ кости, което е фатално. Раждането при такива жени става трудно, а понѣкога, даже невъзможно. Въ последния случай, тогава раждането става само чрезъ така наречената операция — Цезарево сечение — т. е. детето се вади чрезъ операция направо отъ корема. Друго нарушение на организма, което се явява при липса на витамин В е болестта бери-бери. Отъ тази болестъ боледуватъ често източнитѣ народи — японци и китаици. Последнитѣ се хранятъ почти изключително съ оризъ, а ориза обеленъ отъ неговата коричка не съдържа вече витамин В.

Отъ до тукъ казаното виждаме колко важни сж витаминитѣ за организма. За да се избѣгнатъ разнитѣ болести, които се причиняватъ отъ тѣхната липса, трѣбва да употребяваме храна богата съ такива витамини. Яйцата, рибето масло, плодетѣ и месото сж твърде много богати отъ къмъ витамини. Обаче, трѣбва да знаемъ, че при приготвянето на хранитѣ, нѣкои отъ витаминитѣ се разрушаватъ. Ето защо, храненето на човѣка, трѣбва да бжде разнообразно за да могатъ да се застѣпятъ всички витамини.

Приета храната въ устата трѣбва да бжде добре здѣлвана и чакъ тогава да се глътне. Когато храната е добре сдѣлвана, тя улеснява работата на стомаха. Първото химифициране на хапката (храносмилане) става въ устата отъ плюнката. Хора, които нѣматъ здрави зѣби трѣбва да си ги направятъ. Не добре сдѣлваната хапка, причинява задръжката въ стомаха, за да се химифицира, а това довежда до голѣма работа до едно дразнене, на което стомаха може следъ време да отговори съ едно хроническо възпаление.

Видѣтъ на храната, дали тя е пикантна (кисела, лютивата, солена) довежда въ продължение на времето до хроническо възпаление на стомаха. Лютивата храна действа не само на стомаха, но и на черния дробъ, който се поврежда. Приемането на алкоолъ предизвиква заболяване на стомаха и черния дробъ. Освенъ това алкоола става причина за израждането на редъ органи, което довежда до тежки послѣствия. Приетата храна не трѣбва да бжде въ много топълъ или студенъ видъ. Всичко това довежда пакъ до заболяване на стомаха, до хроническо възпаление.

Храната трѣбва да бжде разнообразна. Това разнообразие се изисква не само до витаминитѣ, но защото еднообразната храна довежда до еднообразие въ образуването на ферментитѣ, които сж заангажирани въ храносмилането. Съ тия нѣколко реда, постарахъ се да изтъкна колко е важно разбирането относно храненето. Щомъ не се злоупотребява, ще имаме здрави храносмилателни органи, което довежда до здравъ организъмъ

Пожелаваме на Варненскитѣ граждани весело прекарване Колединитѣ празници.

Общинския съветъ заседава, пожелаваме му ползотворна дейностъ

Учреждения, банки, държавни и частни стопански предприятия, печататѣ всички книжа въ мѣстни печатници — тамъ работятъ варненски работници — тѣ консумиратъ материала отъ варненски търговци.

Печат. А. Пъндъклийски - Варна

Отъ кога помня Варна Кога и какъ в създадена линията

(продължение отъ I стр.)

обаче, представляваха стълбоветѣ отъ златни монети — лири, наполеони и др. откровено стоящи на сжщата маса.

Отъ тогава до сега се изминаха 60 години т. е. активния животъ на двѣ поколения. Старитѣ варненски махали се изличиха подъ влиянието на изминатия интензивенъ стопански и културенъ животъ. Не само градътъ, но и околнитѣ „гагаузки“ села се сглобиха въ едно цѣло подъ знака на новата държавна идея.

Езикътъ на новородената държава подчини на себеси всички инородци на града. Новоизрастналитѣ културни институти, начело съ училището сжщо допринесоха за тоя процесъ. Въ течението на нѣкакви си 10-15 години Варна благодарение инициативата на енергичнитѣ си кметове, като Колони Кр. Мирски и др. построи образцови за него време училищни здания. На Мирски се дължи организирането на тогавашната ученостлюбива дружина, отъ която израстна читалището съ общинската библиотека. Тамъ ние като ученици посещавахме урежданитѣ сказки отъ самия Мирски и други лица. Тамъ за пръвъ пътъ видѣхме и енергичната фигура на министра Петко Каравеловъ и други държавници и се въодушевявахме отъ тѣхнитѣ идеи на ново строителство. Варненското читалище и библиотека редица години следъ това служеха за примѣръ на другитѣ градове съ изобилието на литература и на периодически списания на разни езици. Така изгрѣ новата българска зора въ гр. Варна, която привличаше вълната на нови предприемчиви сили отъ вътрешността на страната. Заедно съ многото бѣжанци отъ останалитѣ въ робство Тракия и Македония тѣ образуваша живия материалъ за сегашния градъ. Но за по-нататъшната работа на Варна може би ще вземемъ думата по късно.

„Манерхаймъ“

(продължение отъ II стр.)

червената войска. Блокхаузитѣ на линията „Манерхаймъ“ сж обилно

снабдени съ автоматични оржжия и противотанкови оржжия каквито финландската войска има въ голѣмъ брой и голѣмо количество поставени й отъ Швеция

Сжщо може да се каже и за финландската противоаеропланна защита, която е снабдена обилно съ превъзходни оржжия поставени отъ реномиранитѣ заводи „Борфорсъ“. Отъ друга страна, финландската желѣзопътна мрежа е въ връзка съ шведскитѣ желѣзопътни линии чрезъ Хапаранда, въ най-северната точка на Ботническия заливъ.

Червената войска би могла да се опита да заобиколи линията „Манерхаймъ“,

като предприеме офанзива въ областта на северъ отъ езерото Ладога. Но това би било за нея дълго и трудно действие. Докато Съветска Русия разполага въ областта на Ленинградъ съ много желѣзни пѣтища, които позволяватъ бързо съсредоточаване на войскитѣ, въ споменатата северна област на СССР сжществуватъ само една желѣзопътна линия. Страната покрита съ гъсти гори, е безъ пѣтища и съобщителни срѣдства, особено следъ като замръзватъ рѣкитѣ което нѣма да закѣснѣе. Снѣгътъ покрива вече грамдинитѣ върбови и борови гори. Извънредно трудно ще бжде за войскитѣ да се ориентиратъ въ еднообразната мѣстност на тия гори, истинска бѣла пустиня, гдето самитѣ езера сж покрити съ замръзналъ снѣгъ и иматъ почти всички сжщия видъ. Продоволствието е невъзможно. Студътъ достига до 25 градуса.

ду другото се съобщаваше, че подсждимиятъ отказалъ всѣкаква защита и въобщо до сега не е продумалъ нито дума, пориди което дѣлото буди голѣмъ интересъ, както за състава на сжда, така и за адвокатското съсловие.

Въ затворнически дрехи, носящъ № 245, съ същото спокойно тѣжно лице, куцията бѣ изправенъ предъ подсждимата скамейка. Залата бѣ препълнена отъ слушатели. Отъ страна на потърпевшия ханджия имаше двама защитници, а отъ страна на куция, самъ той.

Въ това положение сжда бѣ въ затруднение. . . но въ този моментъ вратата се отвори и видниятъ адвокатъ представи пълномощно и 7 лв. марки като защитникъ на куция. Чулъ това, той се мръдна и направи знакъ за протестъ, но бѣ спрѣнъ отъ горещия погледъ на адвоката.

Даде се ходъ на дѣлото. Прочете са обвинителния актъ. Започна разпита. Вѣрно, невѣрно, въпроси, отговори, единъ бездѣлникъ се заклѣ и потвърди показанията си, че видѣлъ сжщата нощъ като минавалъ покрай кана куцията да пуши цигара и че цигарата свѣтла въ тъмнотъ; даже той му почукалъ но не се

обадилъ и си отминалъ. И понеже бѣ установено, че куцията е билъ пиянъ нея вечеръ и експертизата на пожарния командиръ и нѣкои още квартални кикиморски измислици и разни клюки за живота на този подпалвачъ — пияница, дѣлото клонеше не въ негова полза.

№ 245 блѣдъ, съ сжщото изражение на лицето, бѣ свѣлѣ глава и не се знаеша слушали всичко това, или мисли нѣкъде вѣнъ отъ това обвинение.

Погледитѣ, както на сждиитѣ, така и на публиката не преставаха да поглеждатъ къмъ него. Интересътъ започна при защитата.

Двамата адвокати говорѣха и доста добре защитиха своята постройка върху обвинителния актъ и всички показания, като се спрѣха и развиха тезата, че хора като подсждимия отрѣкли себе си отъ живота, съ тъмни души, често изпитвали удоволствието да гледатъ причиняването на зло на другитѣ, а конкретно за случая пиянитѣ възмутитѣ и безъ това жестока си душа е извършилъ това престѣпление и трѣбва да отговаря предъ наказателния законъ. Тѣзи доводи бѣха подкрепени

и отъ случая станалъ въ затвора, когато той безъ всѣко основание е поразилъ съ жестоки удари единъ затворникъ, което напълно е оправдано съ жестокостта на подсждимия.

Каза се още, че обществото всѣкидневно е тормозено отъ подобни хора, които избрали въ живота най-лесното и никога нищо не сж дали на това общество, освенъ своя егоизъмъ и престѣпления и че подобни типове трѣбва да се отстранятъ отъ него, което е дългъ на държавата, за да не стигатъ до престѣплението и до падението, което въ днешни времена влиа твърде много на и безъ това разклатено морално поколение и още и още думи, доводи, логики, практики и пр.

Додоха дума на защитника на куция. Публиката се разшава, зашепна, звънецътъ на председателя укроти всичко. — Господа сжди, искамъ позволение да ми дадете време да разкажа една случка, която нѣма нищо общо съ това дѣло, но която да се вземе като предговоръ на моята защита.

Председателятъ разреши. — Презъ една черна дъждовна нощъ, прорѣзвано отъ

страшни свѣткавици, моята картчена рота бѣ на предпазена позиция. Неприятельтъ обсипахъ съ тежки гранати нашата позиция. Гръмотевитѣ и адския трѣсъкъ на гранатитѣ всѣваха въ душитѣ ни ужаса на смъртта.

Получихъ бърже нареждане отъ бригадниятъ командиръ да изпратя горе въ канаритѣ до самия носъ на противника, съ цената на всичко, едно отделение хора и двѣ тежки картченици. Отъ скривалище до скривалище, азъ търсехъ хората, които желяеха да отидатъ сигорно на смъртъ. Задачата бѣ изпълнена и следъ два часа при огненитѣ езици на преградния артилерийски огънь, неприятельтъ съ страшни сили започна едно страховтно атакуване. И въ тази черна адска нощъ, тамъ горе на канаритѣ, тракаха зловецъ и гордо нащитѣ картченици. Противника изрови земята за да я унищожи. . . тѣ продължаваха да тракатъ и поразяватъ настѣпващия пиянъ противникъ отъ всѣвъзможни раси.

Надорътъ бѣше неудържимъ, неприятельтъ ни избути и ние отсѣпахме, Картченицитѣ продължаваха да пѣятъ геройската пѣсенъ на безсмъртието на

българския непобедимъ войнъ Призори ние контраатакувахме, отблъснахме ги както всѣкога.

Лично азъ се запжихъ къмъ канарата. Тамъ на високо картченицата последенъ пътъ изтрака и замълча, замълча злокобно.

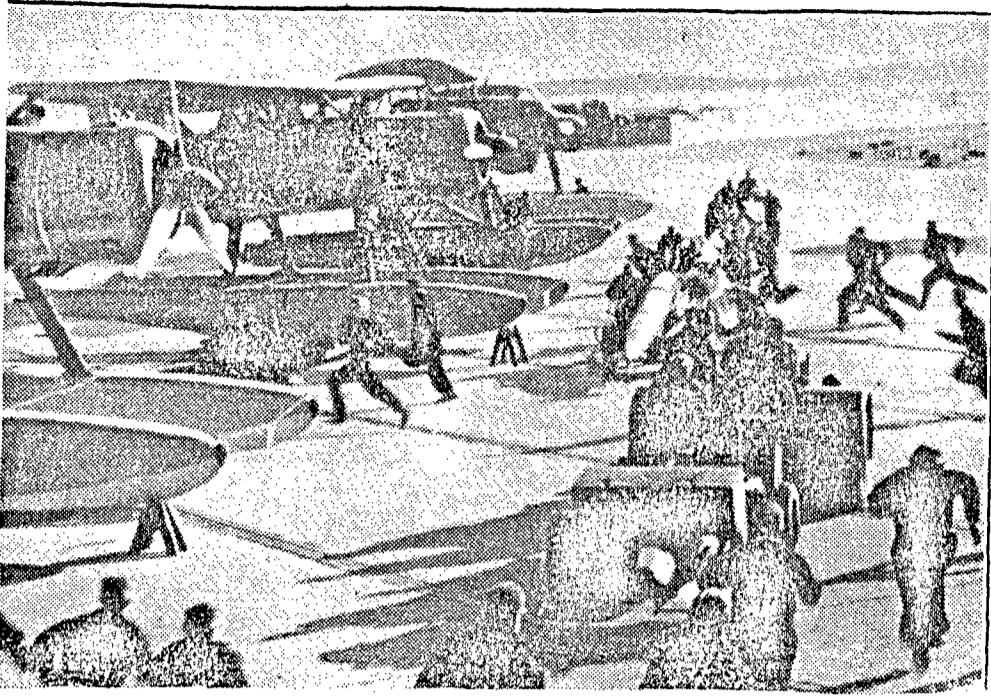
И пристигналъ, азъ видѣхъ това което не ще забравя цѣлъ животъ.

Отъ десеттѣхъ души мои момчета, бѣше останалъ само единъ. Този единъ лежеше върху картченицата и съ очи кръвясали, държеше дрѣжката. Лицето му бѣ смъртно блѣдо защото, защото, господа сжди, този герой незнаенъ, този български доблестенъ синъ, съ друдата си ржка стискаше живота, за да не изгуби и последната си кръвъ отъ одрѣзания си кракъ. . .

И този герой, този великанъ отъ славната наша бойна история. . . е. . . този подсждимъ. . .

Бавно трепнаха раменетѣ на подсждимия. Обърна той лице облѣно въ сълзи и съ гласъ излизашъ направо отъ душата, продума:

— Простете ми, господинъ капитанъ. . . Невиненъ съмъ. . .

Нашата снимка представлява морски летци при една тревога на бойно учение в едно германско Крайбръжно аеропристанище

В. Герчева Геновска

Върата на един народ

Така, както човкът тръбва да върва в себе си и собственият си сили, за да може да съществува като духовно цяло и да напредва по пътя на собственото си издигане, така и един народ тръбва да има върва в себе си, за да може да се закрепни и напредне като цяло.

Вървата на един народ е върва в неговата сила и способност за творчество. Да върва един народ в себе си — в своята способност да създава духовни и материални ценности, това би значило да има и непрекъснатия поток към напредък и усъвършенстване. Един от стимулите за разволя на цивилизацията и то най-същественият е бил мирното съвнуване между народите. Може смъло да се твърди, че шеметният успъх в техниката се дължи до голъма степен на стремежа на отделните народи да направят рекордни завоевания. В този свой стремеж тъ са били отриляни от вървата в своята ценност като народи и вървата в успъха, който би имъ гарантирал по-първо мѣсто между другите народи и би подигналъ самочувствието имъ.

Имаме ли ние българите върва в себе си като народ? Опази фанатична върва, която извира из дълбините на миналото и обхваща перспективата на бъдещето? Да бжде отречена тази върва не би могло. Имаме я, но тя е твърде несъответствуваща на това, което сме дали и можемъ да дадемъ като народ, и твърде недостатъчна, за да може да ни направи способни да ценимъ искрено всеки свой успъх и да направимъ от него ентузиазъм и тласък за ново постижение.

Тази върва не смѣсвамъ с героизма и всички положителни качества на българския народ.

Тя има нѣщо много общо съ самочувствието, което можемъ да имаме като народ.

Може би, петвковното робство бѣше причина да не може нашата история да блѣсне съ цялото си величие предъ насъ, да подигне самочувствието ни и да подхрани вървата че ние можемъ да бждемъ почти толкова ценни, колкото

другите народи, които претендиратъ за свое минало, история и култура. Може би защото следъ Освобождението ние тръбваше изведнажъ да усвоимъ всички онѣзи придобивки, които имаше културна Европа, безъ да бѣхме взели и ние участие в тѣхното постигане, у насъ культът къмъ Запада се превърна въ культ къмъ придобивките. Той пустана толкова дълбоки корени, че не ни позволи да оценимъ достатъчно своето родно — всичко онова, което ние създаваме. И въ тази неспособност да го оценимъ, ние отидохме дори до тамъ, че твърде често отричаме своята способност за ценни постижения.

Резултатитъ се видѣха много скоро. Единъ американски журналистъ, живѣлъ дълги години въ България, характеризира този фактъ съ нѣколко думи: — Когато тукъ въ България кажатъ „българска работа“, това значи несполучливо. А у насъ, когато кажемъ „американска работа“, разбира се — много добре.

У насъ започна да се предпочита всичко, което бѣ дошло отъ чужбина, безъ огледъ дали е по-ценно отъ това, което имаме. За критерий не служеше една истина разумна преценка, а предубеждението. Това, което имаше етикетъ отъ чужбина, бѣше винаги ценено, предпочитано, желано. Това стана въ търговията, литературата, живописята, театъра.

Свидетели сме, какъ много чужди произведения съ нищо не превъзхождатъ плодовете на българската литература, намиратъ голъми пласменти. Най-вече за това, че тамъ сж герои Пиеръ, Жанетъ, Хилда, Леди Х., а не Иванъ и Мария. Тръбва ли да изброявамъ имената на онѣзи наши артисти и художници, които тръбваше да преминатъ презъ трудния пътъ въ чужбина, за да ни докажатъ, а и ние едва тогава да признаемъ че и българинътъ може да твори въ голъмъ мащабъ? А докато сж били между насъ, сж били потискани отъ пакостния предрасдѣкъ, че ние не можемъ да дадемъ нищо ценно. Тръбва ли да споменаваме имената на наши учени, известни и ценени въ чужбина, които ние тукъ не можемъ да оце-

нимъ, защото предварително сме ги осъдили на безсилие щомъ сж българи? Защото имъ липсва чуждестранния етикетъ.

Ето какъ идваме до идеята за единъ, ако може да се каже културенъ патриотизъмъ. Да милѣемъ за народа не само като народоносно цяло, да се стремимъ не само за неговото обединение, но да върваме въ неговите заложби за културно строителство. Защото едни граници могатъ да бждатъ трайни, когато сж подкрепени отъ една мощна национална култура.

Ние сме народъ младъ и съ много заложби. Ако създадемъ въ душитъ си вървата въ собствените успъхи и я подхранваме съ всѣка придобивка, ние ще осъзнаемъ и много други свои ценности, и това ще ни даде нова импулсъ за творчество.

Едно отъ първите условия, които сж нуждни за затвърдяването вървата на единъ народъ, е стремежътъ да преценява всеки успъхъ не като личенъ успъхъ, на този, който го постига, а като успъхъ и придобивка на цялъ народътъ.

Тогавъ ние ще имаме да правимъ преценка не за отделната личност а за смѣтка на цялия народъ. Защото всѣка придобивка ще обогатява народната съкровищница и ще увеличава културния капиталъ на българския народъ, който ще му осигурява съществуванетоъ презъ вѣковете.

Но вървата въ единъ обектъ предполага винаги любовъ къмъ него. Колкото по-силна е любовта къмъ народа като цяло, толкова по-силна е вървата въ неговите заложби и творчески способности. Майките тръбва да закръмяватъ децата си съ тази любовъ, учителитъ тръбва да я крепятъ и развиватъ въ своите ученици, докато дойде моментъ тя да закрепне въ младата душа и да я направи възторжено преданна на своя народъ.

Колкото повече крепне вървата и самоувѣреността на отделната личност, толкова по-здрава става народната самоувѣреност.

Единъ народъ който даде Кирила и Методия и чрезъ тѣхъ писменостъ на славянските народи, единъ народъ

който даде първите зари на възраждането въ Европа чрезъ своите богомили; единъ народъ, който има Просвѣтния вѣкъ на Симеона и неговата Велика България, единъ народъ, който въпрѣки своето едва полувѣковно ново съществуване е направилъ такъвъ напредъкъ въ литературата, живописята, театъра, индустрията — не е народъ съ малки заложби. Това тръбва да разберемъ и да върваме въ силата, способността и голъмото бъдаще на нашия народъ.

И нека въплотимъ тази върва въ усилието да запазимъ името на своя народъ свѣто и неопетнено.

Варненци, пийте варненско вино — защото то е плодъ и потъта на мѣстния коренякъ лозаръ.

Петъръ Петковъ

Единението като крепителъ на държава и народъ

Чрезъ единомислие и общи стремежи се постига единението на единъ народъ.

Следъ двадесетгодишенъ миръ Европа е пакъ обхваната отъ силата на Марсъ и е подъ неговото влияние. При все, че никой не очакваше войната тя дойде и продължава, неизвестно, кога ще свърши.

За сега тя е локализирана между три държави, но все пакъ пожаръ е, и той може да се разшери и обхване и други държави, следователно измена дитъ не сж изключени, така, че тръбва да се внимава, защото това се изисква отъ положението, въ което се намиратъ Балканитъ. Наистина, не е безинтересно положението, въ което се намира Европа, защото оттамъ се създава зародиша за разни преплитачи се интереси, които днесъ засягатъ и моретата около Балканския полуостровъ и Дунавъ.

Следователно, изисква се внимание, защото може би по една или друга случайност да се пренесе войната отъ западъ и на други граници. Като, така изисква се вътрешно единомислие, за да настъпи тактичната мисълъ, която да свърже народните духове. При единенъ духъ създава се неговата мощъ, чрезъ която всеки народъ изковава своята сила, за да остоява и посръща непредвиденитъ изненади за отечеството. Защото, най-здравата опора за мощта на една армия това е духътъ, който кърми борчески нагонъ на единъ народъ. Борчески нагонъ на

народа се създава отъ идеалитъ на този народъ начертани отъ неговите дѣди, които не сж могли да изпълнятъ заветитъ на племеннитъ си дѣди.

За да се постигне това изисква се отъ народа на страната да се жертвува за благо на отечеството, разбира се, когато това се изисква и да брани независимостта на родината. Но, за благо на отечеството необходимо е преди всичко единението, а за него желателно е единомислие върѣдъ народа, защото чрезъ единението може да се тръгне въ тактъ и маршъ за остояване интереситъ на отечеството и запазване народнитъ блага.

Каква по-голъма гордостъ има отъ тая да работишъ за народното единение, да направишъ народа годенъ да брани границитъ на татковината си при днешнитъ тревожни времена?

Винаги народътъ ни е билъ единенъ. Съ своята единностъ той е калилъ духа си, хвърлялъ се е въ стражение, и е билъ винаги победителъ, за което историята говори и ще говори за българския непоколебимъ воинственъ духъ.

Единението на българския народъ ще изгради стоманената преграда и духа, съ който той е сразявалъ и се е прославилъ.

Нека бжденъ единни и дочакаме събитията!

Варненци, предпочитайте производството на индустриални Варненски предприятия, защото тѣ се изработватъ отъ Варненски работници — отъ Варненски граждани.

Варненци, бждете доверчиви и бждете единни по общогражданскитъ въпроси — съединението прави силата, радвайте се въ сполуката на съгражданина си помогни му въ нищетата.

Варненци, купувайте стока отъ мѣстни търговци защото тѣ носятъ всички фискални тяжести на общинския ни бюджетъ. Когато отивате въ другъ градъ — запазете си покупкитъ за Варна.

Варненци, купувайте занаятчийски произведения отъ Варненски занаятчици — защото възнаграждавате труда на мѣстния занаятчия.